

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ZÁŘÍ 2013

1. 9. ve 23.00 SELČ
15. 9. ve 22.00 SELČ
30. 9. ve 21.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Police planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

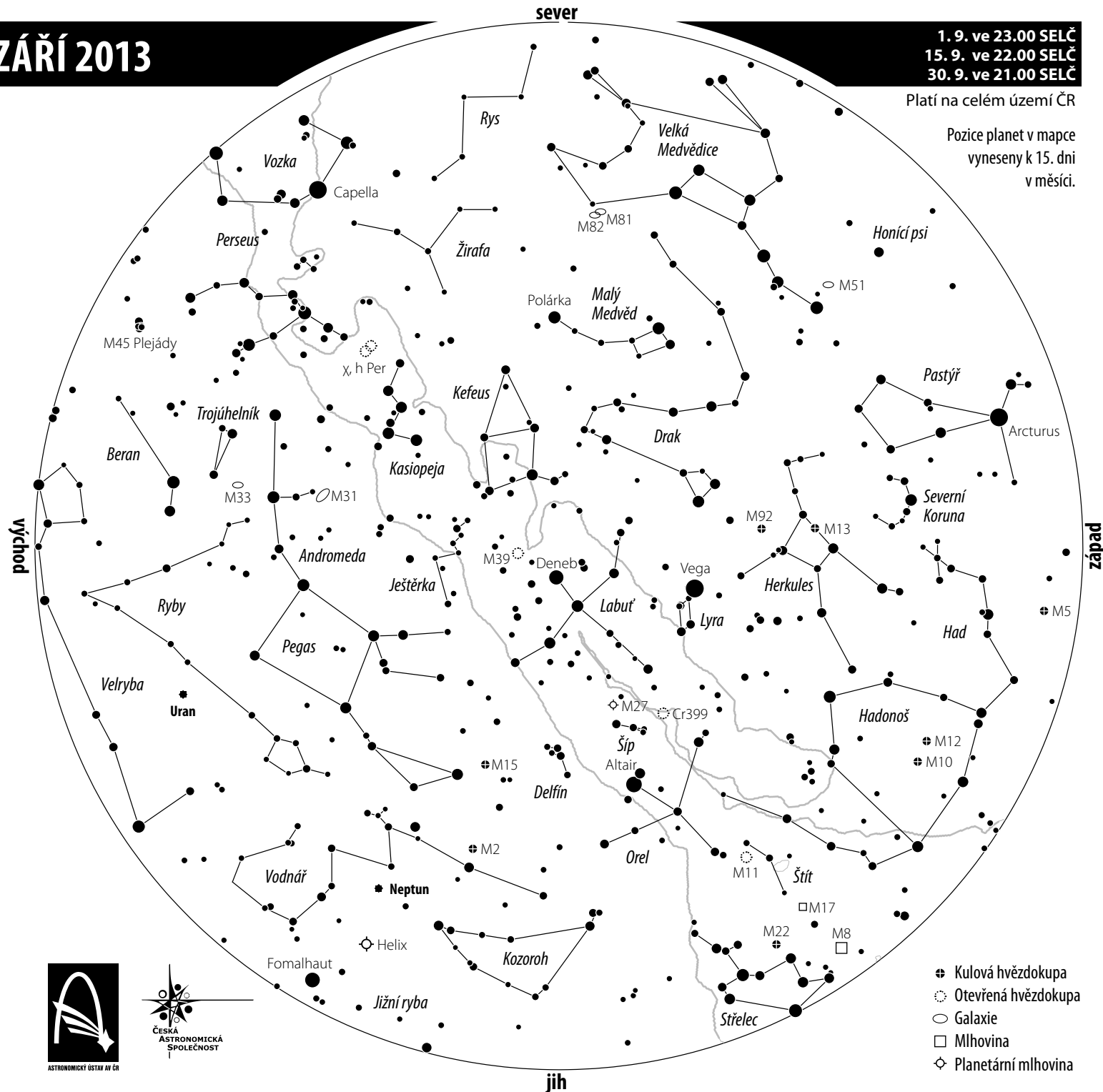
Merkur – večer velmi nízko nad západním obzorem
Venuše – večer nízko nad západním obzorem
Mars – na ranní obloze v souhv. Raka
Jupiter – ve druhé polovině noci v souhv. Blíženců
Saturn – večer nízko nad západním obzorem
Uran – celou noc v souhv. Ryb
Neptun – celou noc v souhv. Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Konjunkce Měsíce s Marsem
5. Měsíc v novu (11.37 UT)
8. Konjunkce Měsíce a Venuše
- 8.–9. Mars v Jeslíčkách (otevřená hvězdokupa M44 v Raku)
9. Maximum meteorického roje Piscid (maximální zenitová frekvence cca 10 meteorů za hodinu)
9. Konjunkce Měsíce se Saturnem
12. Asteroid Bamberga (324) v opozici se Sluncem
12. Měsíc v první čtvrti (17.10 UT)
15. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 367 419 km)
18. Konjunkce Venuše se Saturnem
19. Měsíc v úplňku (11.14 UT) – čtvrtý letní úplněk
22. Podzimní rovnodennost (20.43 UT)
23. Asteroid Julia (89) v opozici se Sluncem
27. Měsíc v poslední čtvrti (03.57 UT)
27. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 268 km)
28. Konjunkce Měsíce s Jupiterem

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení
vždy na počátku měsíce na www.udalosti.astronomy.cz
a www.astro.cz

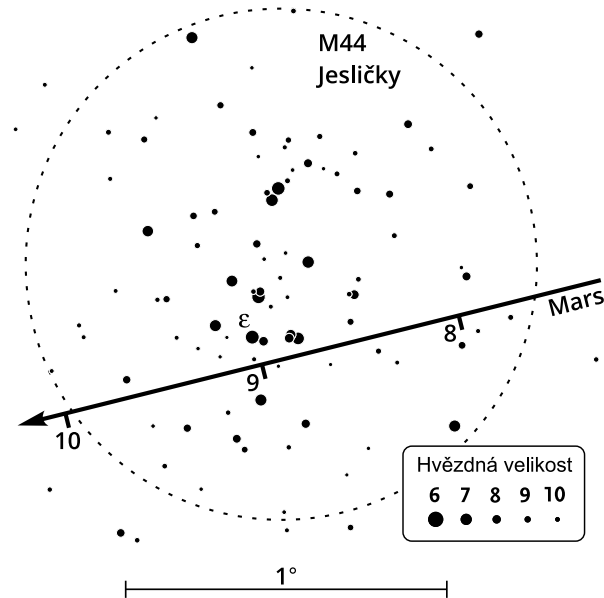
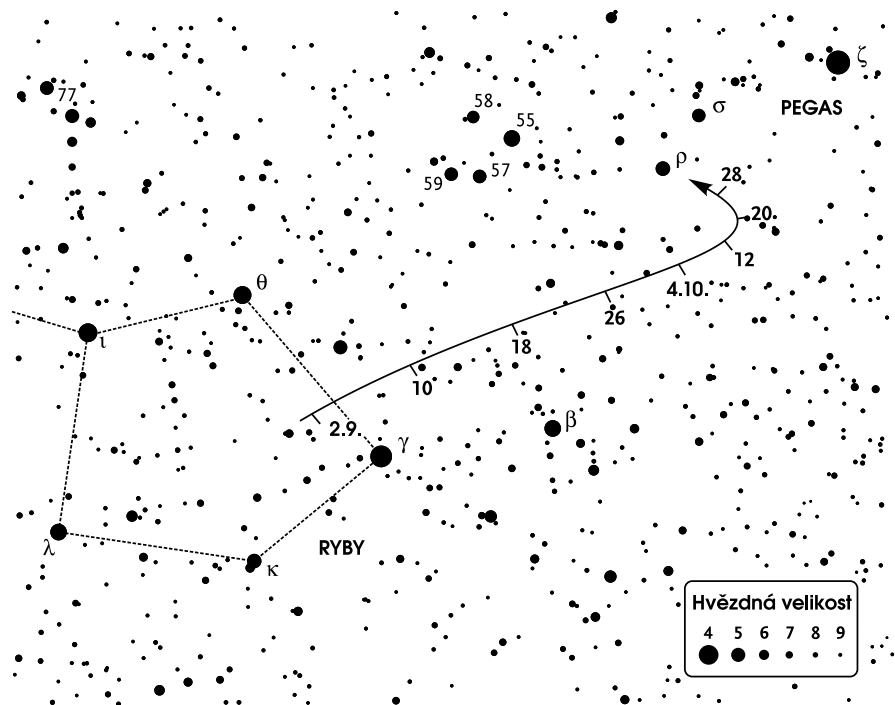

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- ⊙ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ZÁŘÍ 2013

Zářijové noci nabídnou opět řadu zajímavých objektů a úkazů pro pozorování triedry či malými dalekohledy, bývají však již citelně chladné. Na večerní obloze nízko nad jihozápadním obzorem září **Venuše** a poblíž nalezneme i planetu **Saturn**. Pro pozorování dalekohledem je nejzajímavější **Jupiter**, ten lze sledovat ve druhé polovině noci a proto opět přinášíme grafické znázornění poloh jeho čtyř nejjasnějších měsíců. **Mars** svítí ráno nad východem v souhv. Raka. V průběhu téměř celé noci můžete vyhledat obě nejvzdálenější planety Sluneční soustavy – **Uran** a **Neptun**, bohužel celkem nízko nad obzorem. Podrobné vyhledávací mapky pro období nejlepší viditelnosti jsme přinesli v srpnovém vydání. **Uran** má jasnost kolem 5,8^m a proto jej můžeme na velmi tmavé obloze spatřit jako slabou hvězdičku i prostým okem. Lépe se však k jeho vyhledání hodí triedr. Úhlový průměr Uranu činí pouhých 3,6", je tedy jasné, že ani velkými dalekohledy na něm neuvídíme mnoho podrobností. S **Neptunem** je to ještě horší – jeho jas je pouze 7,8^m a jeho úhlový průměr pouze 2,4" nicméně dle mapky publikované minulý měsíc jej snadno vyhledáte i malým triedrem.

Zajímavým tělesem je planetka č. 324 **Bamberg**. Objevil ji v roce 1892 ve Vídni rakouský astronom Johann Palisa (1848–1925) jako jeden z posledních "velkých" asteroidů. Bamberg má průměr asi 230 km a je jedním z největších těles hlavního pásu asteroidů mezi Marsem a Jupiterem. Má velkou výstřednost dráhy, proto se její jasnost výrazně mění. V opozici blízko perihelia, která nastává pravidelně každých 22 let dosahuje až 8,1^m a právě takováto situace nastane letos v září. Dle mapky vlevo dole je možné planetku nalézt triedrem mezi hvězdami souhvězdí Ryb.

Další planetkou která má jasnost 8,5^m a je v září v opozici se Sluncem je č. 89 **Julia**. Vyhledávací mapku lze stáhnout zde: http://in-the-sky.org/news/asteroids/20130923_15_100_2.pdf 8.–10. 9. bude planeta **Mars** procházet jasnou otevřenou hvězdokupou M44 Praesepe. Ta je viditelná i pouhým okem mezi hvězdami Asellus Borealis a Asellus Australis jako mlhavý obláček, údajně připomínající ojínené seno v jesličkách – odtud český název Jesličky (někdy také Včelí roj). Hvězdokupa je vzdálená asi 500 l.y. a triedrem či malým dalekohledem v ní lze napočítat cca 50 hvězd. Mezi 8. až 10. září k nim přibude další, ale výrazně jasnější červená "hvězda". Mars má totiž jasnost 1,6^m a při větším zvětšení rozeznáme i kotouček o průměru 4,2". Ideální doba pro sledování úkazu je mezi 4 a 5 hodinou ranní, kdy končí astronomická noc a objekt je již výše nad obzorem. Dráha Marsu mezi hvězdami je zakreslena na horní mapce.

V sobotu 28. 9. proběhne tradiční podzimní **Astronomický den v Jizerské oblasti tmavé oblohy**, letos na chatě v Orle na polské straně Jizerských hor.

